

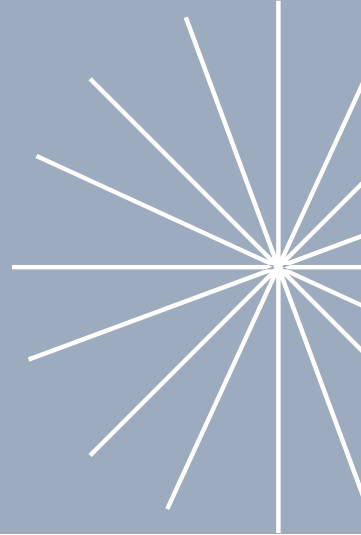

KARİYER REHBERİ

Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Sosyal Hizmet Bölümü

ÇALIŞMA ALANLARI

- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
- Sağlık Bakanlığı
- Adalet Bakanlığı
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
- Milli Eğitim Bakanlığı
- Gençlik ve Spor Bakanlığı
- İşçileri Bakanlığı
- Kültür ve Turizm Bakanlığı
- Milli Savunma Bakanlığı
- Yerel Yönetimler
- Sivil Toplum Kuruluşları

Sosyal hizmet bölümünden mezun olduktan sonra sizi bekleyen geniş çalışma yelpazesi, mesleki kimliğinizi hangi alanda inşa edeceğinize karar vermeniz için birçok seçenek sunar.

Bu rehber, bir sosyal hizmet uzmanı olarak uzmanlaşabileceğiniz temel uygulama alanlarını toplu bir şekilde görmemiz ve kariyer hedeflerinizi belirlerken bu alanların dinamiklerini anlamanız amacıyla hazırlanmıştır.

Kamudan sivil topluma, sağlık kurumlarından yerel yönetimlere kadar sosyal hizmetin çok yönlü doğasını keşfetmek, kendi profesyonel yolculuğunuzun ilk adımı olacaktır.

Hangi alanda uzmanlaşırsanız uzmanlaşın, toplumsal değişimin ve bireysel güçlenmenin bir parçası olacağınızı unutmayın.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI

Sosyal hizmet uzmanlarının en geniş çalışma sahasına sahip olduğu ana kurumdur.

Kurumsal Yapı ve Unvanlar

Merkez Teşkilatı: Bakanlığın Ankara'daki yönetim birimlerinde Uzman ve Uzman Yardımcısı kadrolarıyla görev alınır. Bu birimde:

- Ulusal sosyal politikaların oluşturulması,
- Stratejik planlama ve mevzuat geliştirme çalışmaları yürütülür.

Taşra Teşkilatı: İl müdürlükleri ve Sosyal Hizmet Merkezleri bünyesinde Sosyal Hizmet Uzmanı veya ASDEP Görevlisi olarak çalışılır. Bu birimde:

- Saha çalışmaları, vaka yönetimi ve sosyal inceleme raporlarının hazırlanması,
- Sosyal destek mekanizmalarının yerelde uygulanması sağlanır.

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI

Uygulama Alanları ve Görevler

- **Sosyal Hizmet Merkezi Hizmetleri:** Başvuru yapan birey ve ailelerin sosyal hizmet müdahalesine olan ihtiyaçlarının yerinde tespiti; çocuk, engelli, yaşlı, kadın ve şehit yakını/gazi hizmetlerine yönelik rehberlik ve yönlendirme süreçleri yönetilir.
- **Kadın Hizmetleri (ŞÖNİM ve Konukevleri):** Şiddet mağdurlarının barınma, iş, sağlık ve hukuki sorunlarının tespiti; bireysel ve grup çalışmaları ile psiko-sosyal destek süreçlerinin yönetimi sağlanır.
- **Çocuk Hizmetleri:** Çocuk evleri ve ihtisaslaştırılmış çocuk evleri sitelerinde çocukların uyum süreçlerinin takibi; çocuk ve aile ile yürütülen mesleki çalışmalar, koruyucu aile ve evlat edinme hizmetlerinin yönetimi ile çocuk gelişimini izleyen raporların hazırlanması sağlanır.
- **Engelli ve Yaşlı Hizmetleri:** Huzurevleri ve rehabilitasyon merkezlerinde sakinlerin kuruma uyumu, sosyal ve sportif etkinliklerin organizasyonu ve ailelerle ilişkilerin geliştirilmesi süreçleri yönetilir.
- **Afet ve Acil Durum Yönetimi:** Afet, acil durum ve kriz anlarında bireylerin, ailelerin ve toplulukların yaşadıkları travmanın etkilerini en aza indirmek; normal yaşama dönüş süreçlerini hızlandırmak ve baş etme mekanizmalarını güçlendirmek amacıyla yerinde müdahale süreçleri yönetilir. Bu kapsamda; psikolojik ilk yardım, ihtiyaç ve kaynak tespiti, toplumun katılımını sağlayan sosyal iyileştirme çalışmaları ile uzun vadeli vaka takibi ve yönlendirme hizmetleri yürütülür.
- **Özel Sektör İmkanları:** Bakanlığa bağlı özel huzurevleri, engelli bakım merkezleri, rehabilitasyon merkezleri ve kreşlerde de istihdam imkanı mevcuttur.

SAĞLIK BAKANLIĞI

Sağlık sisteminin her kademesinde; hastaların sosyal haklarını korumak, psiko-sosyal destek sunmak ve dezavantajlı grupların sağlık hizmetine erişimini kolaylaştırmak amacıyla görev alınır.

HASTANELER

Hastanelerin Tıbbi Sosyal Hizmet, Hasta Hakları ve Çalışan Hakları ve Güvenliği birimlerinde;

- Kimsesiz, engelli, şiddet mağduru veya sosyo-ekonomik yoksunluk içindeki hastaların tedavi sürecindeki sosyal ihtiyaçları planlanır.
- Hasta ve yakınlarına yönelik psiko-sosyal destek sağlanır, taburculuk sonrası bakım süreçleri ve kurum bakımı yönlendirmeleri yapılır.
- Hasta haklarının korunması ve sağlık çalışanlarının güvenliğine yönelik başvuru ve raporlama süreçleri yönetilir.

ÖZELLEŞMİŞ TEDAVİ VE REHABİLİTASYON MERKEZLERİ

Ruh sağlığı ve bağımlılıkla mücadele alanlarında;

- TRSM: Ağır ruhsal problemleri olan hastalara yönelik bireysel danışmanlık, grup terapileri ve damgalama karşıtı toplum çalışmaları yürütülür.
- AMATEM / ÇEMATEM / ERAM: Alkol ve madde bağımlılığı tedavi sürecinde sosyal inceleme raporları hazırlanır, aile görüşmeleri ve rehabilitasyon odaklı sosyal etkinlikler düzenlenir.

SAĞLIK BAKANLIĞI

TOPLUM VE SAĞLIKLI HAYAT MERKEZLERİ (TSM, SHM, GÖÇMEN SAĞLIĞI)

Koruyucu sağlık hizmetleri ve saha çalışmaları kapsamında;

- Bölgedeki sosyal risk haritaları oluşturulur, risk altındaki çocuk ve ailelere yönelik danışmanlık hizmeti sunulur.
- Göçmen sağlığı merkezlerinde mülteci ve sığınmacıların sağlık sistemine uyumu ve psiko-sosyal destek süreçleri takip edilir.

ÖZEL ALANLAR (ÇİM, PALYATİF BAKIM, ORGAN NAKLİ)

- **Çocuk İzlem Merkezleri (ÇİM):** İstismar mağduru çocuklarla adli görüşmeler yapılır ve ailelere danışmanlık verilir.
- **Palyatif Bakım:** Terminal dönemdeki hasta ve ailelerine yas süreci desteği ile sosyal haklar konusunda rehberlik edilir.
- **Organ Nakli:** Bağış süreçlerinin koordinasyonu, aile görüşmeleri ve etik kurul süreçlerinde aktif rol alınır.

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

Eğitim sisteminde;
öğrencilerin sosyal,
ekonomik ve ailevi
nedenlerle yaşadıkları
engelleri kaldırmak ve
okul-aile-toplum
arasındaki bağı
güçlendirmek amacıyla
görev alınır.

REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZLERİ (RAM)

RAM bünyesinde görev yapan sosyal
hizmet uzmanları;

Öğrenci ve ailelerin ihtiyaç duyabileceği
eğitsel ve sosyal hizmet olanaklarını
araştırır, bu kaynaklara erişim için gerekli
yönlendirmeleri yapar.

Kurumlar arası iş birliğini koordine ederek
toplumun ihtiyaçlarına yönelik konferans,
seminer ve farkındalık çalışmaları
düzenler.

ÖZEL EĞİTİM VE REHABİLİTASYON KURUMLARI

Özel eğitim alanında çalışan sosyal hizmet
uzmanları;

Engelli birey ve ailelerine yönelik psiko-
sosyal destek çalışmaları yürütür ve çözüm
odaklı mesleki raporlar hazırlar.

Ailelerin, bireyin eğitim ve uyum
süreçlerine aktif katılımını sağlamak
amacıyla aile eğitimi ve danışmanlık
hizmetleri sunar.

Engelli bireyin eğitim gördüğü merkez ile
ailesi arasındaki iş birliğini güçlendirerek
hak savunuculuğu ve kaynak rehberliği
yapar.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

Sosyal güvenlik sisteminin sürdürülebilirliğini sağlamak, kayıt dışı istihdamla mücadele etmek ve çalışanların haklarını korumak amacıyla denetim ve teftiş kadrolarında görev alınır.

SOSYAL GÜVENLİK DENETMENLİĞİ

Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) bünyesinde yürütülen saha denetimlerinde;

- Sigortalıların çalışma koşulları, ücret ve kimlik bilgilerinin mevzuata uygunluğu incelenir.
- İş kazası, meslek hastalığı ve hastalık iddialarına yönelik yerinde soruşturmalar yürütülür.
- İşverenlere, sigortalılara ve sağlık hizmet sunucularına sosyal güvenlik hak ve yükümlülükleri konusunda rehberlik edilir.

MÜFETTİŞ YARDIMCILIĞI

- Kayıt dışı istihdamın önlenmesi ve sosyal sigorta suiistimalleri ile mücadeleye yönelik analiz odaklı denetimler yapılır.
- Tespit edilen yolsuzluk ve mevzuat eksikliklerine yönelik raporlar hazırlanır, çözüm önerileri ve yasal düzenleme çalışmaları yürütülür.

ADALET BAKANLIĞI

Adalet sisteminde; mağdurların örselenmesini önlemek, çocukların üstün yararını korumak ve hükümlülerin topluma yeniden kazandırılması süreçlerini yönetmek amacıyla görev alınır.

ADLI DESTEK VE MAĞDUR HİZMETLERİ

- Mağdurların hakları ve ihtiyaçları doğrultusunda adli destek planları hazırlanır.
- Suça sürüklenen veya korunma ihtiyacı olan çocukların kendilerini rahat ifade edebilmeleri için uygun ortam sağlanır ve sosyal inceleme raporları yazılır.
- Vaka yönetimi ile mağdurun adli süreçte ikincil örselenmesi önlenir ve psiko-sosyal destek takibi yapılır.

DENETİMLİ SERBESTLİK MÜDÜRLÜKLERİ

- Yükümlülerin risk ve ihtiyaçları belirlenerek uygun müdahale ve iyileştirme programları planlanır.
- Ev, okul ve iş yeri ziyaretleri ile denetim süreci takip edilir; aile görüşmeleri yapılarak sosyal destek ağıları güçlendirilir.
- Eğitim ve çalışma yükümlülüğü olan kişilerin uygun kurumlara yerleştirilmesi koordine edilir.

AİLE-ÇOCUK MAHKEMELERİ VE ÇOCUK ADALET MERKEZLERİ

- Mahkeme tarafından talep edilen konularda tarafların durumunu inceleyerek hakime öneriler sunulur.
- Adli Görüşme Odalarında (AGO) çocuğun beyanının alınması sürecinde yer alınır ve çocuk duruşmaya hazırlanır.
- Ebeveyn danışmanlığı veya boşanma süreci danışmanlığı gibi konularda rehberlik edilir.

CEZA VE İNFAZ KURUMLARI

Hükümlü ve tutukluların iyileştirilmesi sürecinde;

- Kuruma yeni gelen bireylere mesleki eğitim ve iş imkanları hakkında rehberlik edilir.
- Salıverilme öncesinde hükümlülerin sosyal yaşama uyumu için hazırlık çalışmaları yürütülür.
- İdari kurullarda hükümlülerin psiko-sosyal değerlendirmeleri yapılır.

YEREL YÖNETİMLER

Belediyelerin Sosyal Hizmet, Kültür ve Sosyal İşler veya Sosyal Yardım birimlerinde; yerel ihtiyaçlara hızlı çözümler üretmek ve toplum refahını artırmak amacıyla görev alınır.

Sosyal Hizmet ve Yardım Faaliyetleri

- İhtiyaç tespiti ve sosyal inceleme,
- Sosyal yardım yönetimi,
- Proje geliştirme ve gönüllülük alanlarında çalışmalar yürütülür.

Gruplara Yönelik Hizmetler

- Çocuk, genç, kadın, engelli ve yaşlı bireylere yönelik koruyucu, önleyici ve gelişimlerini destekleyici sosyal hizmet modelleri (Gündüz bakımevleri, kadın dayanışma merkezleri, engelli mola evleri vb.) planlanır ve uygulanır.
- Eğitim ve bilinçlendirme programları düzenlenir.
- Doğal afet veya kriz durumlarında etkilenen vatandaşlara yönelik acil psiko-sosyal destek ve rehabilitasyon çalışmaları yürütülür.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

Gençlerin kişisel gelişimlerini desteklemek, sosyal bağlarını güçlendirmek ve yurtlardaki öğrencilerin psiko-sosyal ihtiyaçlarına çözüm üretmek amacıyla görev alınır.

GENÇLİK MERKEZLERİ

- Gençlere rehberlik edilerek kişisel gelişimleri takip edilir; gençlerin kendi düzenlediği projelere mesleki destek sunulur.
- Gönüllülük bilincini artırmak amacıyla faaliyetler organize edilir ve gönüllü gençlik liderlerine yönlendiricilik yapılır.

KYK YURLARI

- Öğrencilerin sorunlarını çözmek için toplum kaynakları araştırılır ve bu kaynakların öğrenci yararına kullanılması sağlanır.
- Üniversitelerle iş birliği yapılarak öğrencilere yönelik panel, seminer ve konferans gibi bilimsel faaliyetler düzenlenir.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

Göç yönetimi, afet müdahalesi ve yerel sosyal yardım mekanizmalarında; bireylerin haklarını korumak ve toplumsal güvenliği sosyal hizmet perspektifiyle desteklemek amacıyla görev alınır.

GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI

Farklı nedenlerle ülkemizde bulunan yabancı bireylerin uyum ve destek süreçlerinde;

- Sosyal, psikolojik ve ekonomik desteğe ihtiyaç duyan bireylerle mesleki görüşmeler yapılır.
- Risk altındaki bireyler (refakatsiz çocuklar, şiddet mağdurları vb.) için koruyucu ve önleyici çalışmalar yürütülür.

SYDV

Kaymakamlıklar bünyesinde, yerel sosyal yardım ağının yönetiminde;

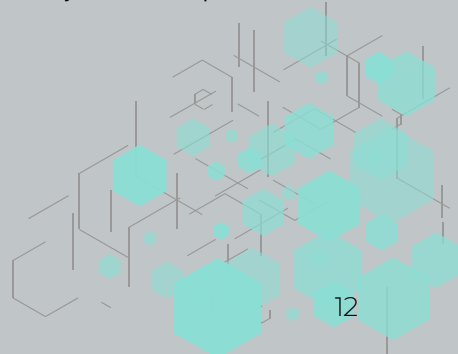
- Hane ziyaretleri yapılarak ihtiyaç sahibi vatandaşların sosyo-ekonomik durumları yerinde tespit edilir.
- ADEM (Aile Destek Merkezleri): Kadınlara ve ailelere yönelik proje eğitimi ve danışmanlık hizmetleri yürütülür.

AFAD

- Afet mağdurlarına yönelik acil müdahale ve uzun vadeli sosyal uyum çalışmaları yürütülür.
- Yerel planların oluşturulmasına ve uygulanmasına katkı sağlanır.
- Afetlerden etkilenen çocuk, yaşlı ve engellilerin özel ihtiyaçları belirlenerek uygun müdahale programları planlanır.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ÇOCUK ŞUBE)

- Suça sürüklenen veya mağdur olan çocukların ifade işlemleri ve sosyal inceleme süreçlerinde aktif rol alınır.
- Çocukların üstün yararı gözetilerek aile ve çevre odaklı koruyucu önlemler planlanır.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

Medya içeriklerinin toplumsal etkilerini analiz etmek ve vakıf geleneği çerçevesinde sosyal yardımlaşmayı sürdürmek amacıyla uzmanlık ve uygulama kadrolarında görev alınır.

RTÜK

- Yayınların çocuk, genç ve aile yapısı üzerindeki kısa ve uzun vadeli etkilerine yönelik araştırma ve inceleme çalışmaları yürütür.
- Alanıyla ilgili güncel yayınları takip ederek toplumsal hassasiyetleri gözetken raporlar hazırlar ve karar mekanizmalarına destek sağlar.

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- Vakıf geleneği kapsamında yürütülen hayır hizmetlerinin (aşevi, burs, sosyal yardımlar vb.) ihtiyaç sahiplerine ulaştırılmasını koordine eder.
- Yardım alan birey ve ailelerin sosyo-ekonomik durumlarını yerinde inceleyerek mesleki raporlar hazırlar.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI

Askeri personelin psikiyatrik tedavi süreçlerini desteklemek, asker-aile-hastane arasındaki iletişimi yönetmek ve taburculuk sonrası sosyal uyumu planlamak amacıyla görev alınır.

ASKERİ SAĞLIK VE PSİKİYATRİ HİZMETLERİ

- Psikiyatri uzmanları ile koordineli şekilde çalışarak, yatan hasta askerlerin hastalık geçmişlerini ve sosyal çevre bilgilerini derleyerek tedavi sürecine teknik destek sağlanır.
- Uzmanlar tarafından planlanan tedavi süreçlerinin yürütülmesine katkıda bulunulur.
- Hastaların aile ortamları hakkında detaylı bilgi alınır; taburculuk öncesinde ailelerle iletişime geçilerek hasta bakımı ve sosyal destek konularında ailelere yönelik bilgilendirmeler yapılır.
- Askerlerin hastane sonrasındaki sosyal yaşama veya görev yerlerine uyumlarını kolaylaştıracak taburculuk planlamaları mesleki yöntemlerle gerçekleştirilir.

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

Ulusal ve uluslararası dernek, vakıf ve federasyonlarda; insani yardım, hak savunuculuğu ve sosyal gelişim projelerinde uzman düzeyinde görev alınır.

VAKA VE SAHA YÖNETİMİ

- Sosyal Çalışmacı / Vaka Sorumlusu: Başvuru odaklı vaka takibi, hane ziyaretleri ve risk analizi süreçlerini yürütür. Bireyin ihtiyaçlarına göre kurum içi veya dışı (resmi kurumlar vb.) yönlendirme ve savunuculuk faaliyetlerini gerçekleştirir.
- Saha Uzmanı ve Mobil Takım: Hizmete erişemeyen dezavantajlı gruplara ulaşmak için saha ihtiyaçlarını analiz eder; deprem veya kriz bölgelerinde ayni/nakdi destek süreçlerini ve ev ziyaretlerini koordine eder.

PROJE VE OPERASYON YÖNETİMİ

- Proje Koordinatörü: Projenin hedef planını hazırlar, bütçe takibini yapar ve ekip çalışmalarını koordine eder.
- İzleme ve Değerlendirme Uzmanı: Gerçekleştirilen faaliyetlerin ölçme-değerlendirme süreçlerini yönetir, verileri analiz ederek projenin etkisini raporlar ve veri tabanını güncel tutar.

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

Ulusal ve uluslararası dernek, vakıf ve federasyonlarda; insani yardım, hak savunuculuğu ve sosyal gelişim projelerinde uzman düzeyinde görev alınır.

UZMANLIK ALANLARI

- **Koruma Uzmanı:** Hassas durumdaki çocukların ve kırılgan grupların yasal ve psiko-sosyal haklara erişimini sağlar.
- **Psikososyal Destek (PSS) Kolaylaştırıcısı:** Hazırlanmış modülleri sahada uygulayarak bireylerin ve grupların baş etme mekanizmalarını güçlendirir.
- **Gençlik Çalışanı:** Çocuk ve gençlerin gelişimini destekleyen etkinlikler planlar; ihmal, istismar ve akran zorbalığına karşı koruyucu-önleyici faaliyetler yürütür.

İLETİŞİM VE BİLGİLENDİRME

- **Bilgi Hattı Sorumlusu:** Çağrı merkezi üzerinden müracaatçıların doğru bilgiye erişimini sağlar, özel ihtiyaçları olanları ilgili hizmetlere yönlendirir ve geri bildirimleri kayıt altına alır.

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM VE UZMANLAŞMA

AİLE DANIŞMANLIĞI VE EĞİTİMİ

Aile odaklı profesyonel destek ve terapi süreçlerinde uzmanlaşmak için:

- **Öne Çıkan Programlar:** Ankara Üni, Ege Üni, Dokuz Eylül Üni, Muğla Sıtkı Koçman Üni, Ankara Sosyal Bilimler Üni, Aydın Adnan Menderes Üni, Ankara Yıldırım Beyazıt Üni.
- **Kapsam:** Aile ve evlilik danışmanlığı, aile eğitimi süreçleri (Tezli/Tezsiz seçenekleri mevcuttur).

KADIN VE TOPLUMSAL CİNSİYET ÇALIŞMALARI

Kadın hakları, toplumsal cinsiyet eşitliği ve politika geliştirme alanında uzmanlaşmak için:

- **Öne Çıkan Programlar:** Hacettepe Üni, ODTÜ, Ankara Sosyal Bilimler Üni, Ankara Üni, Ege Üni, Dokuz Eylül Üni, Manisa Celal Bayar Üniversitesi
- **Kapsam:** Kadın ve aile çalışmaları, toplumsal cinsiyet kuramları ve kadın odaklı müdahale yöntemleri.

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM VE UZMANLAŞMA

GÖÇ VE İNSANI YARDIM ARAŞTIRMALARI

Göçmenler, mülteciler ve sığınmacılarla çalışma süreçlerinde yetkinlik kazanmak için:

- **Öne Çıkan Programlar:** Ankara Üni, Ankara Sosyal Bilimler Üni, Kilis 7 Aralık Üni (Orta Doğu odaklı), Akdeniz Üni (Akdeniz Göç Araştırmaları).
- **Kapsam:** Göç politikaları, afet ve insani yardım yönetimi, uluslararası koruma mekanizmaları.

TEMATİK UZMANLIK ALANLARI (DİĞER PROGRAMLAR)

Spesifik müracaatçı grupları ve güncel sorunlar üzerine derinleşmek için:

Bağımlılık: Üsküdar Üni (Suç Önleme), Ege Üni, Ankara Üni, Çukurova Üni.

Çocuk ve Gençlik: Ankara Üni (Çocuk Koruma), Kadir Has Üni (Kent ve Çocuk Çalışmaları).

Hak ve Savunuculuk: Hacettepe Üni (İnsan Hakları), İstanbul Üni (Engellilik Araştırmaları / İnsanlığa Karşı Suçlar).

İletişim: Ankara Üni (Türk İşaret Dili Tercümanlığı).

Kariyerinizde başarılı bir yolculuk dileriz!

